

Utbildningsinspektion i Persöskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Luleå kommun och besökt Persöskolan den 25 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen senast den 28 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Persöskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Persöskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorer har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Persöskolan

Tabell 1: Antal elever på Persöskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	16
Grundskola	99

Källa: Persöskolan

Persöskolan är en F-6 skola med elever från byarna Persön, Smedsbyn, Ängesbyn, Sundom och Börjelslandet. Skolan ligger ca 2 mil norr om Luleå. Skolan har ca 125 elever, fördelade i en förskoleklass, en 1.a, 2.a och 3.a. År 4-6 är åldersblandade i fyra grupper, med 14 elever i vardera gruppen.

Skolans prioriterade områden är: Natur, Kultur och Hälsa. Skolan har en föräldrastyrrelse. Naturliga efterföljande skolor är i första hand Råneskolan och i andra hand Gammelstad skola.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Skolan följer upp elevernas kunskaper i matematik, svenska och engelska. Skolan har gjort sammanställningar av elevernas resultat i nationella ämnesprov i årskurs 5. Resultaten varierar över åren utan att visa någon trend. Provmåluppfyllelsen i matematik, svenska och engelska 2008 låg på 82, 91 respektive 82%. 2007 var de 90, 84 respektive 68%.

Skolan har även genomfört diagnoser i år 2 i svenska och matematik. Resultatet läsåret 07/08 för de olika delområdena i svenska ligger på 93, 93 respektive 100%, samt för matematik genomgående på 80%. Någon analys avseende resultatvariation över tid har inte skolan redovisat.

Sammanställningar i övriga ämnen saknas vilket gör att Skolinspektionen inte kan bedöma skolans samlade resultat avseende uppnåendemålen i alla ämnen i årskurs 5.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en framåtsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet upprätta en individuell utvecklingsplan, skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Inför höstterminen 2008 trädde nya bestämmelser om individuella utvecklingsplaner i kraft. Bestämmelserna innebär att de individuella utvecklingsplanerna inte längre ska vara enbart framåtsyftande utan också innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskaper i varje ämne och varje årskurs och även innehålla eventuella överenskommelser som träffats under utvecklingssamtalet. Samtliga elever ska enligt skolan ha tillgång till en utvecklingsplan. I de utvecklingsplaner som presenterats vid Persöskolan finns omdömen om elevernas kunskapsutveckling och de insatser som behövs för att eleverna ska nå målen dock beskrivna i varierande grad. Variation finns både vad gäller omfattning av hur de olika ämnena är beskrivna och vad gäller innehållet i olika elevers utvecklingsplaner. Fokus ligger på kärnämnen, även om andra ämnen/ämbesblock finns förtecknade. Enligt skolan pågår inget arbete kring att utveckla de skriftliga omdömena i planerna, däremot samarbete med andra skolor kring övriga delar av IUP. Skolinspektionen bedömer att lärarna och skolan behöver förbättra sitt arbete med att följa upp och redovisa elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen utifrån styrdokumentens krav. För stöd i utformningen av individuella utvecklingsplaner se Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen.

4 (11)

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet anges att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem skall utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv skall skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet skall utgå från de nationella och lokala mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet. Vid besöket på Persöskolan får Skolinspektionen motsägelsefulla beskrivningar av hur samverkan fungerar. Rektor anger att samverkan brister mellan förskola – förskoleklass, samt mellan arbetslagen 1-3, respektive 4-6. Personalgruppen vittnar främst om bristande återkoppling från efterföljande skolor, medan eleverna upplever samverkan som god. Ett långsiktigt arbete för att förbättra och utveckla samverkan har inletts och skolan redovisar en plan för detta arbete. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver fortsätta att se över arbetssätt och organisation för att garantera samverkan till gagn för eleverna.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att behovet

6 (11)

utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet skall det framgå vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. En elev skall få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Vid Persöskolan bedrivs ett strukturerat arbete med att fånga upp elever med svårigheter i ämnena svenska, matematik och engelska. Skolan har dock inte kunnat visa upp hur elever med svårigheter i övriga ämnen identifieras, eller hur deras särskilda behov tas om hand. Vidare framkommer att studiehandledning på modersmålet inte erbjuds som stödinsats.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver se över sitt arbete med att identifiera och hjälpa elever med särskilda behov i alla ämnen. Skolan behöver även se till att alla elever som kan tänkas vara i behov av studiehandledning på modersmålet erbjuds detta. För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om utredning visar att eleven behöver särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Vid Persöskolan utarbetas åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram som visats upp för skolinspektionen upprättas dock främst kring läs och skrivproblematik, eller av sociala skäl. Skolan uppger att de flesta åtgärdsprogram upprättas kring behov i basämnena. En risk finns därmed att elever med behov i övriga ämnen inte får åtgärdsprogram upprättade för sina behov.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver se över sitt arbete med åtgärdsprogram så att dessa upprättas i alla fall där detta är påkallat, samt att detta sker baserat på elevens behov i alla ämnen. Mer att läsa om arbetet med åtgärdsprogram finns i Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska eleven få sin undervisning i sitt modersmål om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven. Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Information till elever och vårdnadshavare om möjligheten att få modersmålsundervisning samordnas centralt inom kommunen. På Persöskolan framkommer vid intervjuer att behov finns av modersmåls lärare i thai. För bedömning av tillgången till modersmålsundervisning, se kommunbeslutet.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Vid Persöskolan finns en vikarierande rektor som vid intervjun arbetat ca en månad på denna tjänst. Som ett resultat av detta saknas förtrogenhet kring ett antal områden inom skolan, främst gäller detta arbetet med åtgärdsprogram, uppföljning av stödåtgärder, samt förtrogenhet med samtlig personals arbete. Det finns även brister i det uppföljnings- och utvärderingsarbete av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen som behöver genomföras som ett led i skolans förbättringsarbete. Rektor har dock personalens förtroende och har ett tänkande kring prioriterade områden under vikariatsperioden.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver öka sin förtrogenhet med verksamheten och, som pedagogisk ledare, ta det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen, samt ta ett tydligare ansvar för att skolans arbete med uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten utvecklas.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. För att leda verksamheten i en mål- och resultatstyrd skola krävs en tydlig ansvarsfördelning, synliga beslutsvägar och en effektiv uppföljning av de resultat som uppnåtts. Kvalitetsarbete innebär att bedöma resultat och måluppfyllelse, att analysera dessa resultat för att utifrån analysen vidta lämpliga åtgärder samt utvärdera vidtagna åtgärder. För att förbättringar ska bli varaktiga och för att kvaliteten ska höjas är det angeläget att utvecklingen följs över tid.

Vid Persöskolan följs elevernas resultat inte upp i samtliga ämnen som tidigare nämnts. Detta medför att kvalitetsarbetet inte heller kan omfatta dessa områden. Avvägning kring hur resurser ska avsättas totalt sett och hur skolans arbete ska inriktas omöjliggörs. Analys av kopplingen mellan prioriterade områden och utfall i måluppfyllelse saknas också till stor del. Skolan anger att man har hög måluppfyllelse inom ett antal övergripande områden, men det framgår inte överallt hur denna bedömning skett. I vissa fall kan man dock visa på hela kedjan från mål, via aktivitet, till analys. Denna metodik bör kunna utvecklas inom samtliga områden.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förbättra sitt kvalitetsarbete genom att knyta samman resultat med prioriterade insatser. Rektor måste ta ansvar för att inhämta uppgift om elevernas resultat från skolans lärare inom samtliga ämnen, sammanställa detta på skolnivå och sedan leda arbetet med att ta fram nya prioriterade mål inför kommande år baserat på resultatutvecklingen.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje kommun och varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet samt varje kommunalt bedrivet fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningarna skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Vid Persöskolan upprättas en kvalitetsredovisning som främst brister i redovisningen av resultatuppföljningen av samtliga ämnen. Kvalitetsredovisningen kan därför inte bli heltäckande. Beskrivning av varför satsningar görs inom vissa områden relateras generellt sett inte till en redovisning av resultat av tidigare insatser över tid, eller i förhållande till andra mål. Finns ett systematiskt arbete så ska det få avtryck i den skriftliga kvalitetsredovisningen. God redovisning kring kommande aktiviteter inom matematik, svenska, engelska, samt kring värdegrund finns dock. Hur nya metoder inom dessa områden kan bidra till kvalitetsutveckling finns likaså.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förbättra sin kvalitetsredovisning så att den kan bli ett mer fungerande verktyg i skolans förbättringsarbete. För stöd i utformningen av kvalitetsredovisning se Skolverkets allmänna råd om kvalitetsredovisning (SKOLFS 2006:18)

Umeå 2009-04-14

Ulf Pantzare

Sara Brännlund